

Grundlag for Lederskab & Følgeskab

Manual til introduktion og gennemførelse af øvelser

Manualen beskriver trin for trin hver af de 5 øvelser, der er i værktøjskassen. Antal og rækkefølge af øvelser er valgfrit.

Materialer I selv skal printe ud:

- Planche med de fire felter
- Halve sætninger
- Planche med tegningen af "damen med pilene"
- Cases

Fortrykte materialer (som kan rekvireres hos Center for Ledelse og HR, rådhuset etage 7):

- Postkort med "Vores opgaveløsning i fire perspektiver"
- Postkort med "Lederskab og Følgeskab"
- Postkort med "Ledelse hele vejen rundt"

Øvelse 1: Vores opgaveløsning i fire perspektiver

Materialer

Planche med de fire felter

Postkort med
"Vores opgaveløsning i fire
perspektiver"

Post-it
Skriveredskaber

Øvelse 1 handler om de fire perspektiver, vi skal have med i vores opgaveløsning.

For at vi skal lykkes med at skabe bæredygtige velfærdsløsninger, skal vi andet og mere end blot at have "styr på tingene". I en Ishøj-kontekst er det blevet til fire perspektiver, som vi lægger ned over vores opgaveløsning:

- Vi har styr på tingene
- Vi skaber mere og bedre for mindre
- Vi praktiserer innovation af velfærd sammen med andre
- Vi bygger en organisation med modstandskraft og robusthed

INSTRUKS:

- Del jer i grupper med maks 4-6 i hver
- Find konkrete eksempler fra jeres arbejde på, at I arbejder med de fire perspektiver.
- Brug evt. de trykte postkort om de fire perspektiver
- Brug planchen med de fire felter, og skriv jeres arbejdsopgaver/projekter mv. ind, hvor de passer
- Sammenlign og diskuter gruppernes eksempler: Hvor har I jeres styrker, og hvor er der behov for udvikling?

Øvelse 2: Lederskab og følgeskab – hvordan ser det ud hos os?

Materialer

Halve sætninger udklippet og
noget at skrive med

Øvelse 2 handler om lederskab og følgeskab.

Formålet med øvelsen er at få sat gang i nogle refleksioner over pointerne om lederskab og følgeskab fra Grundlag for Lederskab og Følgeskab.

INSTRUKS:

- Klip sætningerne ud og spred dem ud på et bord, så alle kan se dem
- Alle deltagere vælger 2 – 3 af sætningerne
- Udfyld dem hver for sig
- Del med en makker, hvad I har skrevet
- Opsamling i plenum – hvad blev I optaget af undervejs? Læs evt. højt for hinanden.

Øvelse 3: Ledelse hele vejen rundt

Materialer

Planche med tegningen af "damen med pilene"

Postkort med "Ledelse hele vejen rundt"

Post-its

Skriveredskaber

Øvelse 3 handler om, hvordan man tænker hele vejen rundt om ledelsesopgaven. Også hvis du er medarbejder og har lederskab på en opgave.

Formålet med øvelse er, at I får kortlagt jeres landskab af kollegaer, ledere, samarbejdspartnere og alt muligt andet, der kan være rundt om jer, når der skal tænkes "op, ned, til siden og indad"

INSTRUKS:

- Hver deltager udfylder sin egen planche. Brug god tid alene til dette. Sæt post-its på eller skriv i de fire felter med dem og det, du har rundt om dig i din opgaveløsning
- Hav evt. postkort med "Ledelse hele vejen rundt" liggende synligt fremme
- Sammenlign hinandens plancher og se på ligheder og forskelle
- Del med hinanden to og to eller i mindre grupper og bliv klogere på hinandens "landskab"
- Gå evt. sammen leder-medarbejder for at se ligheder og forskelle mellem de to.

Øvelse 4: Mødeledelse med lederskab og følgeskab

Materialer

Postkort med "Lederskab og Følgeskab" (den med slædehunden)

Øvelsen kan benyttes, hvis I vil prøve at lytte og respondere på hinanden på andre måder, end I plejer ved hjælp af de to positioner lederskab/følgeskab.

INSTRUKS:

- Sørg for at udsagnene for "Hvordan kan jeg bedrive aktivt og konstruktivt lederskab/følgeskab?" er fremme, så alle kan se disse undervejs i øvelsen. Brug evt. postkortene, hvor de er trykt på.
- Vælg et dagsordenpunkt, som skal være "genstand" for øvelsen. Aftal det på forhånd.
- Personen, der står i spidsen for dagsordenpunktet, overvejer her allerede nu, hvordan han/hun gerne vil, at folk forholder sig til dette – er det til information? Til beslutning? Diskussion?

Når dagsordenpunktet gennemgås, lyttes der aktivt med følgende tanker:

- Søger personen, der fremlægger dagsordenpunktet, lederskab eller følgeskab på dét, der siges?
- Hvordan skal jeg respondere, hvis jeg skal respondere med følgeskab?
- Hvordan skal jeg respondere, hvis jeg skal respondere med lederskab?

Saml op i plenum:

- Hvilke tanker gjorde I jer undervejs?
- Gjorde det en forskel at være opmærksom på de to positioner (lederskab/følgeskab)

Øvelse 5: Cases om Lederskab og Følgeskab

Materialer

Cases på print.

Der er beskrevet 4 cases, der hver indeholder et dilemma fra hverdagen. Til hver af casene er der en række spørgsmål, der kan drøftes, som alle tager udgangspunkt i lederskabs- og følgeskabspositionerne. Spørgsmålene er skrevet ind efter hver af casene.

INSTRUKS:

- Vælg de cases, du synes vil være relevante at tage udgangspunkt i. De overordnede problemstillinger for hver case er beskrevet nedenfor.
- Drøft dem i mindre grupper med udgangspunkt i de tilhørende spørgsmål, så alle kan komme til orde.

Case 1: Casen handler om, hvordan vi kan blive udfordret af andres måde at gøre tingene på! Hvem har ret, og hvordan finder man en fælles måde at løse opgaverne på, som alle kan finde sig godt tilpas med.

Case 2: Casen handler om, hvordan vi kan arbejde sammen om en kritisk situation, hvor der skal træffes beslutninger hurtigt.

Case 3: Casen handler om ansvarsfordeling og forventningsafstemning, når en kollega har brug for hjælp til en situation, som han/hun ikke selv kan løse.

Case 4: Casen handler om, hvordan vi bedst får samarbejde på tværs af enheder til at fungere, og hvordan vi tager imod andres gode ideer.

